

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. v. dominice de passione: de co[n]uersione magdalene.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

Feria quinta

grauissimum summe deo displicens. Preterea Lu. xv. Diues epulo torquebatur maxime in lingua. Tripliciter peccarat in lingua. Primo pauperem irridendo. Petrus Rauenenensis: Lingua magis ardet que pauperi insultauit. Secundo nimis voluptuose edendo. Terio inter conuiuias ad detractio nes eam laxado. Ideo tñ acriter puniebatur. In libro de Transitu hieronimi Eusebius refert de Siluano epō nazareno. Quod cuz esset mire sancti tatis in populo dyabol⁹ inuidens et assumpsit formā ⁊ imaginē epī et iuit ad quādā mulierē in nocte apud ei⁹ letum. Illa clamans succurrite. Ad eius vocem venerunt populi vicini ciuitatis. in forma epī inuenerunt dyaboluz sub tecto ⁊ fugit. Facto mane factum figuratur ipī epō. Ille admirans patienter sustinet. Unde p annū integruz fuit: q nemo ad eum ibat ex vituperio. Tandē sanctus dei cū ora ret. questus est valde contra deuz: et beatū hiero. cui erat deuot⁹. O dñe tu bene scis: q ego non egi. Et tu opater hieronime. quare me non uiuas Appauit ei hieroni. di. Fili age penitentiam: quia sine ea nemo coronatur. Sic factum est vt proberis. Sed scias q infamia est grauissimū peccatuz. Et pena grandis est sup eos q infamant. Sed hec infamia non est facta ab homine: sed a dyabolo qui non potest puniri noua pena: sed tñ accidentalī. Sed qm talia agūt acerbe puniētur a diuina iusticia. Preterea in gestis angloꝝ ponit Beda de quodā viro qui duos grifones magnos habebat a dextris et a sinistris qui ipm cruciabāt in lingua. Quia per que qs peccat ⁊c. Preterea filius apparuit post mortē patri. Opater crucior in lingua: quia proximus meum semper diffamauit.

¶ Feria. v. post dñicam de passione.
De conuersione Magdalene.

BEmittunt ei peccata multa qm dilexit mitū. Lu. vii. ¶ Ab optimis et excellentibus philosophis naturalibus: cuz solido et firmo fundamento rationis fuit conclusum inter omnes creaturas singulariter rationalis creatura dotata ratione: capax intellectu cum summa auuiditate ⁊ appetitu desiderare illam rem q sit pulchra ⁊ bona. Dio. liij. c. de di. no. Pulchrum ⁊ bonū oia desiderāt. Et in. i. Ethī. Bonū ē qd oia appetūt: quia vt scribit in. iij. Ethī. ⁊ in. iij. de aia. Bonū ē obiectū voluntatis. Et qto bonū ē mai⁹: tanto pl⁹ ē apetibile. Platonē thī. De⁹ ē sumuz bonuz: sup oēs ubstā tiam omnemq naturā. Et. xij. meta. Deus ē nobilissim⁹ omnium entium et nihil eo nobilius. De quo Marci. x. Nemo bonus nisi vnus de⁹. i. essentialiter. Cuz ḡ fuerit summuz bonuz magdalena ipm elegit. a quo meruit remissionē oim peccatoꝝ Euangelistū narrat per ordinē. De qua tria occurrunt ministeria declaranda.

¶ Primum dñ offensionis.
Secundum dñ satisfactionis
Tertium dñ premiationis.

¶ Primum dñ ⁊c. Querit dubiū. Utrū magdalena: de q hodie fit mentio in euangelio: sit illa peccatrix que fuit soror Lazari ⁊ Marthe. Circa hoc triplex fuit opinio. Una dicit q non. Et rō hui⁹ ē: quia causa pncipalis ppter quā cōiter mulieres faciūt illicita ⁊ talia de corpe pprio ē ppter paupertatē. Prouer. xxvij. Propter inopiam multi perierunt. Socrates in exhortationibus. c. ij. honora pntem substā tiam ppter duo. tū vt magnū malum phibeas. tū vt amico erumposo suffrageris. In. i. Ethī. Impossibile est indigentem operari bona. In. iij. Ethic. Omis indigētia mala. In. ij. poli. Impossibile est indigentē bñ pncipari: et studio vacare. In. iij. Poli. Quia viles sunt ⁊ egeni nesciunt pncipari. Uñ

ciam interrogantur tales misere: quare talia agunt: dicit propter paupertatem. O quot stant ad lupanaria. O quot furantur propter paupertatem. Ad propositum. Magdalena non fuit pauper in tanto ditissima: cum esset domina castelli magdali: a quo dicta est magdalena. Igitur non fuit illa soror Lazari. Secunda opinio fuit Origenis. quod fuit illa. Sed non fuit meretrix et peccatrix corpore: sed solum mente ut plures puellae reperiuntur in domibus parentum quae sunt virgines corpore: mente autem non. Tertia opinio est Gregorii et Ambrosii et Augustini. ut ponit Theodosius super Jo. xij. ca. Quod illa fuit meretrix mentis corpore: et soror Lazari. Et haec verior opinio. De domino Alberico super Luc. Fecit deus duo luminaria magna: luminare maius quod est beata virgo quam praestitit diei in exemplum innocentie. Et luminare minus quod est maria magdalena quam praestitit nocti in exemplum penitentiae. Ille. Et Glossa super Mat. xxi. Amen dico vobis: quia publicani et meretrices precedunt vos in regno caelorum. Publicani: ut matheus: meretrices: ut Magdalena. Hieronimus in plologo osee. haec est illa mulier meretrix adultera: de qua loquitur dominus ad iudeos dicens. Meretrices publicani precedent vos in regno caelorum. Praeterea hoc idem ecclesia romana in officio confitetur Maria soror Lazari quae tot commisit crimina ab ipsa fauce tartari redit ad vite limina ad propositum. Si peteres modo quae fuerunt cause quod magdalena peccavit. Respondet pater Augustinus in libro de x. cordis quod fuerunt quattuor quae induxerunt eam et alias mulieres.

Prima eius pulchritudo.

Secunda eius libertas.

Tertia eius facultas.

Quarta eius innocencia.

Prima eius ratio. Quae est causa multorum malorum. Magdalena ut dicit Albertus super omnes mulieres orientales fuit speciosa et pulchra corpore: naturali pulchritudine: et cum ista na-

turali addebatur artificialis. Quae est ista o mulieres. Affayamentum capitis appositio capillorum: beletum in facie aque artificiose: ad speculum stare per horam: verte huc pone illic. Ad cingulum cultellum. ab alia acuarium. Quidem tur marecalli: si haberent forpices. Ista autem pulchritudo est causa mali.

Quia ut dicit per Theophrastum philosophum. Mulier pulchra cito adamat: et difficile est custodire quam multi amant. Et dyonysius. iij. de divinis nominibus. Pulchritudo et bonum: omnia desiderat. Et David in psalmo. Delectasti me domine in factura tua. Unde Cleopatra a Marco Antonio Polsema. Deidamia Briseida ab achille Helena a paride. detanira ab hercule. phillides a Demophonte. Tisbe a Pyramo. Dea a iasone adamate sunt. De hac pulchritudine dicit Salomon. Proverbi. Circulus aureus in naribus suis: mulier pulchra et fatua. Sicut enim sus habet circulum aureum in lutum immitit: sic mulier habet pulchritudinem: in voluntate se immergit. Sed quoniam mulier est pulchra et sapiens non est periculi: quia sapienter se servat: similiter quoniam est turpis et fatua non est periculum: quia nemo eam sollicitat: sed quoniam est pulchra et fatua. tunc est periculum. nam quia est pulchra sollicitatur a multis. Quae vero est fatua custodire se nescit. De tali pulchritudine dicit. Proverbi. Fallax gratia evana est pulchritudo. Sed quiritur dubium quod est naturaliter querit mulier pollitum viri. Respondet quod non est persona quam non querat honorem. In vi. Ethicorum. Omnes honores appetunt in. iij. Ethicorum. Maximus bonorum exteriorum est honor et circe in. q. Tuscum. Omnes accendunt in studia: gloriam. Unum omnibus placet honor. Ad propositum. Mulier non potest habere honorem in dano oculis. Quia ut dicit philosophus. i. Pol. Consilium mulieris est invalidum. Non in gubernatione domus. In. i. Pol. A muliere male regitur civitas. Non proponendo pacem. In. viij. de animalibus. Fermine sunt litigiose. Non in fortitu-

Feria quinta

dine viri: qz debilis est. in. xviij. de
ajalibus. femine sunt debilioris na-
ture maribus: qz sunt frigidiores. Un
in. xvij. de ajalibus. femina est mas
occasionatus. i. imperfectus. Et Sen.
li. de beneficijs. Uidesmus ne mitta-
mus munera superuacua: vt femine
arma. quia se3 non est opus rustico li-
bis. Ad pposita. Mulier. ergo sibi
querit honorē in aliquo: s3 nō pōt ha-
bere in supradictis. Ig it sibi qrit in
pulchritudine affaytādo se excessiuis
ornamentis. ppter qd sepe viri eunt
ad hospitale. Sed iste venus ornatus
acriter reprehendit a doctoribus: qz
est pctm. vii. Piero. ad furiam. Orna-
tus iste nō domini velamen est: sed
anti xpī. Omnia ista sunt pdita in mu-
liere sfacicia de imperatore qui mā-
dauit diē sui natalis celebrari. Qui
daz rusticus fuit qui in agro inuen-
tus est laborare. Ductus ad impera-
tozem indicauit ei: quia sex denarios
oportebat eū quotidie lucrari. duos
soluere se3 patri dare. duos accōmo-
dare se3 filijs: duos consumi pfa-
milia. duos pdere se3 vxori. Magda-
lena ergo peccauit: quia ista pulchri-
tudo fuit tibi cā et iste ornatus. ¶ Se-
cūda cā fuit libertas. Poeta. Nō be-
ne p toto libertas. venditur auro. Et
ff. de fidei cōmissis libertatibus. l. par
Nihil gratius prestat libertate. Et
Instituit. Quib⁹ de causis manumit-
tere non possum⁹. Inestimabilis res
est libertas. O quot cadunt in pecca-
to ppter hanc: quia priuate sunt con-
sortio virorum. In hūius figuram di-
xit. Genes. iij. Deus. Sub viri eris po-
testate. quasi dicat. non in tua liberta-
te. Unde consulendum est mulierib⁹
vt viros accipiant. Meretrices pec-
cant: quia pergunt quocunq; volunt
Maria fuit libera sine consortio viri
marthe. lazari: ideo peccauit. ¶ Ter-
tia causa. rē. Abūdātia rerū tpatuz
est cā multoz maloz. Un Tho. m. i. q.
ij. ar. ij. Abūdātia diuitiaz est sup-
biendi occasio et Deuter. xxx. In cras

satus est dilectus me⁹ et recalcitrauit
dereliquit deum factorem suum Eze.
xxij. hec fuit iniquitas sororis tue
sodomie saturitas panis et abundan-
tia et ocioz. Sodoma dicitur soror hie
rusalem et Ber. Ociositas est mater
nugaruz: et nouerca virtutum. Eccle.
xxij. Multam maliciam docuit oc-
ciositas Cato Nam diuturna quies:
vitijs alimēta ministrat Maria vacā-
bat in ocio: in croceis stabat. vnde ex
hoc peccauit. ¶ Quarta causa inuere-
cūdia Verecūdia maxime conuenit
mulieribus. Sed aliq; sunt sine ipā
vnde cadunt in malis. Unde scriptus
ra Tre. iij. Fronis meretricis facta es
mihi. noluisti erubescere. Un o mag-
dalena dic mihi Quis se conduxit ad
peccata Certe tua pulchritudo tua
libertas: tua ociositas Et sic patet pri-
mum.

¶ Secundum dicitur Quia offen-
derat ideo satisfacere voluit. Quia vt dicit
apostolus. Ro. vi. Sicut exhibuistis
membra vestra seruire iniquitati ad
iniquitatez: ita nunc exhibere seruire
deo in sanctificationē. Unō Grego. de
ea in omel. Cogitanti mihi de marie
penitentia magis libet flere q̄ aliqd
dicere. Cuius em̄ vel saxum pectus
ille hui⁹ peccatricis lachryme ad exē-
plum penitendi non emolliant. Consi-
derauit nāq; quid fecit et noluit mo-
derari quid faceret. Super conuiuan-
tes ingressa est non iussa venit: inter
epulas lachrymas obtulit: et quot in se
hābuit oblectamēta: tot de se inuenit
holocausta. Conuertit ad numerum
criminū: nether si virtutuz vt totū ser-
uēt deo in penitentia: quicquid ex se
deū contēpserat in culpa. Ille. primo
offendit p oculos a quibus sunt tot
mala. Sene. Oculi nostri: sunt tota li-
xuria nra h. e. e. ij. Oculus meus dep-
datus est animā meam. hie. vi. Moys
ascendit per fenestras: vñ dauid quis
peccauit aspiciens ad fenestrā Berfa-
be. ij. Reg. xi. clamabat. Auerte oculos
rē. et. Sene. xxxv. Dina filia iacob: qz

Inerat ad videndū psonas extra ciuitatē fuit capta in amorez. Ideo qdā monial' sibi eruit oculos ⁊ amanti se misit. vñ male cogitationes Maria peccauit p oculos p illos voluit satisfacere: qz lachrymas obtulit. Euāgelista. Lachrymas cepit ⁊c. Tres differēntias lachrymaruz pduxit: vt ponit Iacobus de voragine.

¶ Primo lachrymas cōpunctionis.

¶ Secūdo lachrymas cōpassionis.

¶ Tertio lachrymas amoris.

¶ Primo pdu. ⁊c. Pctā amarissime fleuit. vbi dicit Egipptus q post suā cōuersionē nūq̄ voluit videre faciem hois fixis oculis: s; flebat. Mat. v. Bri q̄ lugēt: qm̄ ipi ⁊c. Fuerunt tāte efficacie: q impetrauit veniā pctōz suoz vñ dixit Remittunt ei pec. ⁊c. Secūdo pduxit lachrymas cōpassionis. quas fudit in morte Lazari fratris sui. Fuerunt tante efficacie. q xpm̄ adduxerunt ad fletū et lazariū suscitari fecerunt. Jo. xi. Videns iesus mariā plorantē lachrymat⁹ ē: ⁊ ipz suscitauit.

Tertio pduxit lachrymas amoris q̄s fudit ex absentia corp⁹is xpi dū nō inuenerat in seplchro. Jo. xi. Maria stabat ad monumētuz foris plorans. Cāta in cantu enāgeliste. Fuerūt tāte efficacie q meruit videre iesum in forma ortulani. ⁊ āgelicā visionē glo. interli. Maria dilexit tripliciter. Primo i vita: qz ei ministrabat. Mar. xv. erāt mulieres inter quas erat maria magdalena que sequebat⁹ euz ⁊ ministrabat ei. Secūdo in morte. Johan. xix. Stabat iuxta crucē iesu mater eius ⁊ maria magdalene. Tertio post mortē Johā. xx. Maria stabat ad monumētum foris plorans. ¶ Secūdo offendit p aures audiendo vana. Eccl. xvij. Sept aures tuas spinis: ⁊ noli audire relingūā neq̄. Valuz est audire impudica inhonestā. Maria audiuit inhonestā. sed satisfacere voluit qz aures suas occupauit in auditione diuini verbi Jo. viij. Audiebat verbū illius. De paradiso: de āgelis ⁊c. ¶ Ter

tio per capillos eos vane componens do faciendo cerudellos. cornua: putāt non esse pctm̄ mulieres in capillis. Exēplū li. de. vij. donis. Quedā comitissat cum esset multum liberalis ad pauperes: sed multū vana in ornatu capilloz. Post mortē apparuit cuidā familiari mulieri sibi di. se esse dāna: tā ppter ornatus capilloz capitis vñ vidit mulier illa caput habere plēnū serpentibus mordentibus ipsuz loco capilloz in penā illius vanitatis. De his loquit dñs Esa. iij. Eleuate sūt filie syon ⁊ ambulauerūt extēto collo ⁊ nutibus oculoz. Vere extēto collo. qz vane gloriose exēdunt collāt grues. Mirū q nō timeant defferre capillos mortuos: cū naturaliter sint timide. Maria de ipsis satisfecit ⁊ capillis capitis sui tergebat qz cū capillis suis lauit pedes iesu xpi ¶ Quarto offendit ore ⁊ hoc osculendo impudica: ⁊ os amatoris. Maria asūt pedes iesu osculabat. Et de hoc osculo cān. prio. osculetur me osculopacis. Unde ad crucē depingit ad pedes iesu cum lachrymis quos osculabat. ¶ Quinto p beletū ⁊ p vnguēta. O vane mulieres cōtra tales ps. Facies pctōz. i. de monū sumitis: s; tales puniunt Joel. ij. Oēs vult⁹ redigētur in ollā. Satisfecit: qz vnxit pedes iesu ⁊ vnguento vngebat. O p̄ciosuz vnguētū deuotionis ⁊ contritionis. ¶ Sexto per totum corpus in pctā inuoluēdo. satisfecit p asperam penitentiam per annos. xxx. in spelunca. Quia vt dicit Chryso. sup Mar. Qualis precessit offensio. talis dz sequi reconciliatio. Fuit supba. satisfecit p humilitatē. Fuit dissoluta. effecta est honesta. ⁊ tu o anima peccatrix exēplū sume a magdalena. Uade ad pedes iesu cum magdalena: plāge clama. O dñe mi habe de me peccatoze miam. Unde ecclesia Egra currit ad medicuz: vas ferens aromaticū: et a morbo multiplici verbo curatur medicū. Cāta. Unde iesus phariseo. vides hanc mulierē. hec est

Feria sexta

que offendit: oculis manib⁹: toto cor-
pore satisfecit. Exemplum de ea. Cū
quasdam vice postq̄ dedit se pctis vo-
lens eā xp̄s conuere: ea dormien-
te talem habuit visionē. Vidit namq̄
mulierē quādam pulchraz hntē filiū
in manibus q̄ ante eā stans dicebat
O maria vis filiū meū habere in sp̄s
sū. Rndit illa. Uolo Cui illa. nūq̄ ha-
bebis eū nisi relinquas pctā. Enigi-
lans amore accensa ad xp̄m cucurrit
audiens euz in templo pdicantē que
audiens lachrymis plena uersa est.
Unde patet scdm

¶ Secundu⁹ dz rē. Contulit ei chri-
stus quinq̄ p̄uilegia merito suis bo-
nis operibus.

¶ Primo fecit eā secretariā.

¶ Scdo fecit eā familiarem.

¶ Tertio fecit eā suāz medicam.

¶ Quarto fecit eā suāz thesaurariam.

¶ Quinto fecit eā suāz ambasiatricem.

¶ Primo rē. Quia vt dz. Ro. vi. ca.
Ubi abūdauit delictū rē. Paulus fa-
ctus vas electionis. Publicanus euā-
gelista. Petrus princeps apostolorū
Magdalena secretaria Luce. vii. Le-
gitur q̄ maria sedebat secus pedes
dñi: r̄ audiebat verbū illi⁹. Nō legit
q̄ ibi aliq̄s fuerit: nisi ip̄a cū ip̄o. Et
ei dicebat secretū sue passionis: r̄ fu-
tura circa secretū sue resurrectionis
et de alia vita in signū amicitie. Qz
dz Prover. xxy. Causam tuā cū ami-
co p̄tracta. Sen. Omnia cū amico deli-
bera. Tho. in post. sup Joh. Verū si-
gnū amicitie est: q̄ amicus amico suo
cordis secreta reuelat. ¶ Scdo fecit
eā rē. vj. matris sociā. Que licet esset
purior: tñ in sociā ei dedit in signū a-
mortis: Nō maria Cleophe. non Salo-
me: s̄z magdalene. Tertio fecit rē.
Magis est esse medicūz ipatoris aut
regis: s̄z fortius iesu xp̄i. O magdale-
na que xp̄m vnixisti manibus pp̄te.
¶ Quarto fecit eā rē. Magdalena xp̄o
pannū in cruce. Et xp̄s ei dedit sāgu-
nem que colligebat ad pedes crucis
r̄ in ampula posuit: q̄ marculie habet

¶ Quinto fecit rē. qz fecit apostolorū a
postoloz. Ecclesia canit. O mūdi lam-
pas et margarita p̄fulgida que resur-
rectionē xp̄i nunciando ap̄lorūz apo-
stola fieri meruisti Practica in verbo
O mūdi rē. O speculūz penitentie. O
spes miserorū pctōz. Apostoli fuerūt
missi pdicare. Magdalena autē pdi-
care pdicatorib⁹. Preterea fidē maio-
rem habuit oibus apostolis. qz citius
credidit. Apostoli post resurrectionē
xp̄m viderūt: audierunt: euz xp̄s come-
derunt. Maria nō habuit ista: tñ cre-
didit vñ ex p̄uilegio prima vidit xp̄m
resurgentē: vñ habuit p̄uilegiū om-
nium sanctorū. ¶ Primo apostolorū qz
pdicauit quous sit mulieri p̄hibitu⁹ p̄-
dicare tñ ex quodā p̄uilegio parti-
tulari ei concessū est. ¶ Scdo patri-
archarum. in benignitate: qz de facul-
tatibus suis xp̄o contulit r̄ apostolis
omnibus. ¶ Tertio p̄phetarū qz xp̄i
aduētū p̄nūciauit i galileā. ¶ Quar-
to martyru⁹. qz corpus suū martirisa-
uit. ¶ Quinto cū Johāne baptista: q̄
lauit corpus xp̄i in iordane: hec autē
caput pedes inmo osculū dedit. Pre-
terea p̄uilegium confessorū: quia si-
dem christi confessa est. Et ob hoc tñ
a xp̄o dilecta est a quo in illo celesti
r̄ felici regno celoz meruit exaltari.
Ad quod et nos perducatur iesus suus
sponsus qui rē.

¶ Feria. vi. dominice de passione
De iracundia.

Allegerunt
pontifices et pharisei cō-
siliū et dicebāt. Quid
facim⁹ qz iste homo multa signa facit
Joh. xi. cap. Scdm Tho. in cathē. Tē-
pore quo iudea facta fuit tribata:
ita romani. Pōntifices romani statu-
erunt vt nullus diceretur rex nisi il-
le que romani ordinassent: Iudei et